

Sygn. akt III AUa 907/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja
Sędziowie:	SA Elżbieta Gawda SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.)
Protokolant: st. prot. sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2018 r. w Lublinie

sprawy S. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wypłatę wyrównania od wcześniejszej daty

na skutek apelacji S. D.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 24 sierpnia 2017 r. sygn. akt VIII U 594/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od S. D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Elżbieta Czaja Elżbieta Gawda

III AUa 907/17

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 20 stycznia 2017 roku odmówił S. D. wyrównania emerytury za okres od 2 stycznia 2009 roku do 31 maja 2015 roku. W uzasadnieniu podniósł, że wniosek o ponowne przeliczenie emerytury wraz zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na podstawie którego ustalono ostateczny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru został złożony w dniu 18 czerwca 2015 roku, wobec czego zgodnie z decyzją z dnia 24 czerwca 2015 roku emeryturę przeliczono od dnia 1 czerwca 2015 roku.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie wniósł S. D.. Z treści odwołania wynika, że domagał się wyrównania emerytury od dnia 2 stycznia 2009 z uwzględnieniem ustalonego decyzją z dnia 24 czerwca 2015 roku wskaźnika wysokości podstawy wymiaru składek.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2017 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że S. D. w dniu 18 grudnia 2008 roku złożył wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 12 stycznia 2009 roku organ rentowy przyznał mu prawo do emerytury od 2 stycznia 2009 roku i jednocześnie ustalił wysokość świadczenia. Od powyższej decyzji odwołanie złożył wnioskodawca, zaskarżając ją w części dotyczącej wysokości przyznanego świadczenia. Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 6 maja 2009 roku w sprawie o sygn. akt VIII U 1070/09 oddalił odwołanie a orzeczenie uprawomocniło się w dniu 28 maja 2009 roku.

Skarżący w dniu 18 czerwca 2015 roku złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosek o przeliczenie wysokości emerytury z uwzględnieniem otrzymywanego wynagrodzenia w latach 1970 – 1978. Do powyższego wniosku skarżący załączył zaświadczenie o wynagrodzeniu obejmujące w/w okres. Decyzją z dnia 24 czerwca 2015 roku organ rentowy przeliczył wnioskodawcy emeryturę od 1 czerwca 2015 roku. Z powyższej decyzji wynika, iż Zakład do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1970 roku do 1991 roku oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 105,25 %. Organ rentowy wskazał, iż podstawa wymiaru, obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 105,25 % przez kwotę bazową 2275,37 zł, wyniosła 2394,83 zł. S. D. nie zgodził się z powyższą decyzją wnosząc o przyjęcie jako podstawy wymiaru emerytury jego wynagrodzenia z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat od roku 1970 do 1979 roku, co zdaniem skarżącego jest bardziej korzystne. Sąd Okręgowy w Lublinie po rozpoznaniu odwołania od decyzji z dnia 24 czerwca 2015 roku wyrokiem z dnia 28 stycznia 2016 roku, sygn.. akt VII U 1447/15 w pkt I oddalił odwołanie, w pkt II wniosek S. D. złożony na rozprawie w dniu 14 stycznia 2016 roku w przedmiocie wyrównania emerytury za okres od 2009 roku do 31 maja 2015 roku przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. do merytorycznego rozpoznania. Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił wypłaty podwyższonego świadczenia od wcześniejszej daty.

Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art. 133 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.) w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Sąd Okręgowy wskazał, że błędem organu rentowego jest każda okoliczność nieleżąca po stronie ubezpieczonego, która doprowadziła do wadliwej decyzji. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zawarte w art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych określenie „błąd organu rentowego” obejmuje sytuacje, w których organ rentowy miał podstawy do przyznania świadczenia, lecz z przyczyn leżących po jego stronie tego nie uczynił. Za takie przyczyny należy uznać wszystkie zaniedbania organu, każdą obiektywną wadliwość decyzji, niezależnie od tego czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki, celowego działania organu rentowego, czy też rezultatem niewłaściwych działań pracodawców albo wadliwej techniki legislacyjnej i w konsekwencji niejednoznaczności przepisów. Błędem organu rentowego jest także błędna wykładnia obowiązujących przepisów (tak Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 10 maja 2016 r., III AUa 2127/15, Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 29 października 2015 r., III AUa 620/15, Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 10 września 2015 r., III AUa 2198/14, Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 20 stycznia 2015 r., III AUa 366/14).

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do wyrównania wnioskodawcy emerytury za okres od 2 stycznia 2009 roku do 31 maja 2015 roku. Należy bowiem mieć na względzie okoliczność, iż S. D. dokumentację pozwalającą na ponowne przeliczenie emerytury przedłożył w dniu 18 czerwca 2015 roku dołączając do wniosku zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 8 czerwca 2015 roku wystawione przez Spółdzielnię Gminnych Spółdzielni (...) w L. obejmujące zarobki z lat 1970-1978.

Przed złożeniem wniosku z dnia 18 czerwca 2015 roku organ rentowy nie dysponował danymi dotyczącymi wysokości wynagrodzeń wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w latach 1970-1978. Od dnia przyznania emerytury tj. 2 stycznia 2009 roku od dnia złożenia wniosku o przeliczenie emerytury z dnia 18 czerwca 2015 roku, wnioskodawca nie udokumentował zarobków uzyskiwanych w latach 1970-1978.

Zaznaczyć należy, że organ rentowy nie ma obowiązku ani też możliwości indywidualnego informowania wszystkich zainteresowanych o przysługujących im uprawnieniach do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i ich zmianach (por. wyrok Sądu Najwyższego z 29 stycznia 1997 r., sygn. akt II UKN 59/96, OSNAPiUS rok 1997, nr 18, poz. 353). Dopiero złożenie przez ubezpieczonego odpowiedniego wniosku wraz zaświadczeniem o zarobkach otworzyło drogę do wyliczenia ponownie wysokości emerytury i jej wypłaty

Mając zatem na uwadze powyższe Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska ubezpieczonego i uznał, iż w sytuacji, gdy S. D. mógł przedłożyć przed 18 czerwca 2015 roku dokumenty o jego zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1970-1978, czego nie uczynił, Zakład Ubezpieczeń Społecznych słusznie odmówił prawa do wypłaty wyrównania emerytury za okres od 2 stycznia 2009 roku do 31 maja 2015 roku. Nie sposób bowiem doszukiwać się błędu organu rentowego w sytuacji, gdy podstawy do podwyższenia świadczenia zaistniały dopiero po przedłożeniu zaświadczenia o zarobkach w dniu 18 czerwca 2015 roku.

Słusznie zatem przeliczenie emerytury nastąpiło od dnia 1 czerwca 2015 roku, a więc zgodnie z treścią art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poczynając od miesiąca w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury.

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca S. D. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał wadliwe przyjęcie braku błędu po stronie organu rentowego, ponieważ zdaniem skarżącego błędem takim było nieinformowanie go o możliwości złożenia dodatkowych dokumentów poświadczających jego zarobki.

Wnosił o zmianę wyroku i zasądzenie błędnie naliczonej emerytury od 2009 roku w kwocie 32587,17 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny nie stwierdza naruszenia prawa materialnego, ani sprzeczności w ustaleniach Sądu I instancji.

Przepis art.129 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 roku, poz.1383) określa, że świadczenia wypłaca się poczynając od powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, natomiast w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości znajduje zastosowanie przepis art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy, który stanowi, że przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, chyba że zachodzą przesłanki z ust.1 pkt 2 gdy odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego. Bezsporną okolicznością jest fakt złożenia przez wnioskodawcę wniosku o przeliczenie świadczenia w dniu 18 czerwca 2015 roku z uwzględnieniem otrzymywanego wynagrodzenia w latach 1970 – 1978. Dopiero do tego wniosku wnioskodawca dołączył dokumenty poświadczające wysokość podstawy składek na ubezpieczenie społeczne i dopiero wówczas organ rentowy mógł ponownie obliczyć wysokość emerytury. Wbrew stanowisku skarżącego organ rentowy wydając

pierwszą decyzję o ustaleniu prawa do emerytury nie popełnił błędu przy obliczeniu wysokości świadczenia – wysokość została wyliczona w oparciu o przedstawione przez wnioskodawcę dowody z okresu zatrudnienia przy wybraniu najkorzystniejszego wariantu i najwyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Należy podkreślić, że nie jest rolą organu rentowego wyręczanie ubezpieczonych przy składaniu wniosków o świadczenia i samodzielne poszukiwanie dowodów. Wnioskodawca przedstawił nowe dowody w czerwcu 2015 roku i od tego miesiąca powstał obowiązek organu rentowego do ustalenia nowej wysokości emerytury. Błąd organu rentowego miałby miejsce jedynie wówczas, gdy dokumenty potwierdzające wysokość podstawy wymiaru składek były złożone przez wnioskodawcę wcześniej i nie zostały uwzględnione przy ustalaniu wysokości świadczenia.

Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował przepisy powołanej ustawy a Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i wnioski prawnicze zawarte w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 roku II UKN 61/97 – OSNAPiUS 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 roku I PKN 339/98 – OSNAPiUS 1998/24/776).

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok w pełni odpowiada przepisom prawa, dlatego apelacja nie może być uwzględniona.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 KPC orzekł, jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach Sąd Apelacyjny oparł na przepisach art.98 KPC oraz § 9 ust 2 i § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015 poz.1804).